

La recerca situa al Pont de Vilomara un dels deportats

Francesc Playà Traserra, tot i treballar a Manresa, hauria continuat vivint al Pont el 1936, on va néixer el 1913

S. PAZ MANRESA

Tot i que Francesc Playà Traserra, nascut al Pont de Vilomara el 1913 i mort a París el 1950, surt esmentat en diferents documents com a manresà, la recerca dels deportats feta pel professor d'Història de l'institut Pius Font i Quer, Jordi Pons, no ha permès localitzar on vivia Playà a la capital del Bages el 1936. Se sap que «feia molta vida a Manresa», explica Pons, i que en esclatar la guerra treballava al comerç d'Antoni Bogunyà, al carrer de Santa Llúcia, 42. El més factible, explica Pons, és que Playà «continués vivint al Pont de Vilomara». És per això que el deportat manresà que faria la xifra 29 (per naixement o per residir a la capital del Bages quan va esclatar la guerra civil) podria acabar sent l'únic deportat del Pont de Vilomara. L'Ajuntament d'aquest poble bagenc ha començat una recerca per esbrinar-ho.

Així, dels vint-i-vuit manresans deportats, vint-i-cinc vivien a la ciutat el juliol del 1936, un a Terrassa, un a Barcelona i un a França. I Playà, pel que sembla, al Pont de Vilomara. Com explica Pons a la web dedicada als deportats de *memoria.cat*, Francesc Playà Traserra era fill d'un matrimoni pagès d'edat avançada. No se sap què va fer durant la guerra, però la seva pista es recupera en el grup dels manresans que es van reunir al camp de refugiats de Sant Cebrià, al Rosselló, el 1939. Com Carrió, Pons i Toran, va ser incorporat a la Companyia de Treballadors Espanyols (CTE) núm. 115 a la província de La Moselle. Capturats tots ells pels alemanys, Playà va ser reclòs a Estrasburg i deportat a Mauthausen el 13 de desembre del 1940. Amb ell, aquell mateix dia hi havia Bernat Toran, Josep Pons, Pere Parés, Jacint Carrió, Maurici Ribas i Enric Cunill. A Mauthausen va ser el número 5.145. Va sobreviure malalt de tifus. Va instal·lar-se a Ivry-sur-Seine, a tocar de París, on va morir el 1950.

24 plaques

- ▶ **Enric Munt Costa** (Manresa 1906-Güsen 1941)
- ▶ **Agapit Colom Armengol** (Lluçars 1893-Güsen 1941)
- ▶ **Josep García Pérez** (Santa Fe de Mondújar 1909-Güsen 1941)
- ▶ **Bernat Toran Martínez** (Figols 1918-Güsen 1942)
- ▶ **Enric Cunill Marfà** (Moià 1913-Marsella 1994)
- ▶ **Jacint Carrió Vilaseca** (Manresa 1916-2000)
- ▶ **Pere Parés Sans** (Manresa 1911-Hartheim 1941)
- ▶ **Josep Pons Pérez** (Manresa 1915-París 1992)
- ▶ **Maurici Ribas Pujol** (Manresa 1908-Güsen 1941)
- ▶ **Jaume Viladrosa Montraveta** (Lloberola 1910-Hartheim 1941)
- ▶ **Josep Señal Esclusa** (Manresa 1912-1993)
- ▶ **Ramir Sánchez Molina** (Cartagena 1900-Güsen 1941)
- ▶ **Joaquim Amat-Piniella** (Manresa 1913-Barcelona 1974)
- ▶ **Jesús Dalmau Colom** (Manresa 1916-Hartheim 1942)
- ▶ **Jaume Real Ventura** (Solsona, 1914-París 2010)
- ▶ **Bernat Comín Igualada** (Mariana 1882-Güsen 1941)
- ▶ **Miquel Camps Puiggròs** (Manresa 1917-Güsen 1942)
- ▶ **Antoni Camps Vives** (Manresa 1899-Güsen 1941)
- ▶ **Joan Sallés Oliveras** (Manresa 1904-Mauthausen 1942)
- ▶ **Josep Aparicio Sancho** (Villanueva de Jiloca 1902-Dachau 1944)
- ▶ **Pere Brunet Ferrer** (Manresa 1916-Flossenbürg 1944)
- ▶ **Àngel Sánchez López** (Calasparra, Múrcia 1919-Annecy 1995)
- ▶ **Rosend Labara Andrés** (Candasnos, Osa 1900-Châlon-sur-Saône 1962)
- ▶ **Fèlix Labara Pena** (Candasnos, Osa 1923-Sennecey-le-Grand 1984)

I 4 deportats més

- ▶ **Joan Serarols Pons** (Manresa 1910-Güsen 1941)
- ▶ **Pere Barrull Cuenca** (Manresa 1897-Hartheim 1941)
- ▶ **Ignasi Planell Carrió** (Manresa 1900-Perigús 1974)
- ▶ **Isidre Serra** (Manresa 1916-Desaparegut a Majdanek el 1944)

Olesa reforça el compromís amb la memòria històrica amb la instal·lació de 10 llambordes

▶ La plaça de Fèlix Figueras recorda des d'ahir de manera permanent deu olesans

Dues de les deu plaques ja col·locades a la plaça, ahir, al costat de dues roses blanques

GUILLEM HITA OLESA DE MONTSERRAT

La plaça de Fèlix Figueras i Aragay d'Olesa va ser escenari ahir de la instal·lació de deu Stolpersteine, les llambordes commemoratives creades per l'artista alemany Gunter Demnig (Berlín, 1957) en record dels olesans deportats a camps de concentració nazis. Olesa se sumava, així, a una iniciativa que, a l'Estat espanyol, es va estrenar a Navàs i a Palà l'abril del 2015, i que, de les comarques centrals, va continuar amb Manresa i Igualada, el gener de l'any passat.

L'acte va començar amb el *Cant dels ocells*, interpretat amb una elevada dosi de simbolisme i emotivitat pel Brossa Quartet de Corda. Després va continuar amb la lectura de diversos fragments d'obres, a càrrec

L'artista alemany Gunter Demnig, creador de les Stolpersteine, va ser ahir a Olesa per col·locar les plaques

de dues de les bibliotecàries d'Olesa, on donaven veu a supervivents dels camps de concentració nazis, com Neus Català. L'homenatge també va tenir els parlaments dels representants institucionals, com l'alcalde, Pilar Puimedon; el regidor de Cultura, Xavier Rota, i el president del Memorial Democràtic, Plàcid Garcia-Planes, en el mateix moment en què Gunter Demnig col·locava amb delicadesa cadascuna de les llambordes.

Per a Xavier Rota, l'acte d'ahir

s'havia de traduir com una mostra de la voluntat del consistori per retornar la dignitat a les víctimes que, un cop entraven als camps de concentració, passaven a ser un número. Amb les Stolpersteine tornen a tenir el seu nom i cognom.

La iniciativa s'engloba en el compromís de recuperació de la memòria històrica que està duent a terme l'Ajuntament d'Olesa de Montserrat en els darrers anys, com va destacar l'alcalde en el seu parlament. Per a Puimedon, l'homenatge d'ahir amb la col·locació de les llambordes era un «deute» que tenia Olesa amb els seus deportats.

L'acte va finalitzar amb un respectuós minut de silenci, al qual va seguir un llarg i emotiu aplaudiment.

DUES HISTÒRIES

La placa en record de l'olesà Eugeni Vidal Forcada

«Van dir que havia mort de pulmonia»

G. H. OLESA

Maria Rosa Vidal és filla d'Eugeni Vidal Forcada, assassinat a Güsen el 1941. No va conèixer el seu pare: «la família va sol·licitar ajuda per aconseguir-ne l'alliberament, però no ens van fer cas. En acabar la guerra vam rebre un certificat de defunció de la Creu Roja suïssa que deia que el meu pare havia mort de pulmonia, però més tard vam saber que l'havien assassinat».

La Stolpersteine dedicada a Francesc Llongueras Marcet

«No va marxar sense els 'seus' soldats»

G. H. OLESA

Vicenç Llongueras és nét del germà de l'olesà Francesc Llongueras Marcet, deportat a Mauthausen el 1941. Com explicava ahir, «el germà del meu avi era un oficial amb graduació i van intentar treure'l del camp. Ell s'hi va negar si no alliberaven també els 'seus' soldats, a qui considerava com de la seva família. S'hi va quedar i va morir assassinat» a Güsen.

La col·locació de les plaques es va fer ahir al matí enmig de la pluja

MIREIA ARSO